AVERILE FOSTEI FAMILII REGALE

Peste 150.000 de hectare de pământ și uriașe valori în acțiuni

După datele necomplecte pe care le publică în numărul său de eri Ziarul Scânteia, familia regală stăpânea peste 150.000 ha. din care „Domeniile Coroanei" cuprindeau 79.962 ha. iar restul era alcătuit din bunuri personale ale numeroșilor membri ai casei regale.

Dintre principalele moșii regale se citează:

DOMENIILE COROANEI

Mălini-Baia	22431 hect.
Borca-Neamț	21291 hect.
Bicaz-Neamț	11863 hec.
Dobrovăț-Vaslui	5023 hec.
Segarcea-Dolj	4656 hect.
Sadova-Dolj	4633 hect.
Cocioc-Prahova	3758 hect.
Clăbucetul Taurului-Prahova	1674 hect.
Caraiman-Prahova	762 hect.
Rusețu-Brăila	882 hect.

TERENURI ALE CASEI REGALE

Proprietatea fostului Rege Mihai

Râșinoasa-Predeal	1277 hect.
Clăbucetul Baiului, Sorica și Dolca, Azuga	2560 hect.
Susaiul, Retivoiul, Fala Găvaniei, Unghia Mică, Lacul Roșu-Predeal	4273 hect.
Costila-Bușteni	790 hect.
Piatra Arsă, Cumpătul, Jepii-Sinaia	3954 hect.
Rocoare, Doamnei, Poduri, Drăjanul-Comarnic	684 hect.
Căpâlnaș-Severin	2815,5 „
Săvârșin-Arad	4725,3 „

Proprietatea fostei principese Ileana

Poeni-Iași	2247 hect.

Propr. fostului prinț Nicolae

Broșteni-Neamț	42760,7 hect.

Propr. fostei principese Elisabeta

Cocargea-Ialomița	4300 hect.
Banloc-Timiș	1091 hect.
Copceni-Ilfov	100 hect.
Frăsinet-Caraș	704 hect.
Mănești-Prahova	90 hect.

Propr. fostului rege Carol II

Mănăstirea-Ilfov	1400 hect.

Fiecare membru al familiei regale avea în plus, „castelele" lui în care luxul cel mai desănțat era în crunt contrast cu mizeria satelor vecine.

*

Dar monarhul nu era numai cel mai mare moșier din țară; el era și cel mai mare fabricant și bancher.

Incă înainte de ultimul războl mondial monarhia ajunsese să stăpânească adesea alături de marile trusturi internaționale, aproape toate băncile mari și industriile de bază ale țării.

Carol al II-lea era unul din principalii acționari ai „Băncii de Credit Român". El deținea pachete importante de acțiuni ale „Băncii de Scont", ale „Băncii Marmorosch Blank & Co." și, alături de șobolanii brătieniști, era mare acționar la „Banca Românească". Nu mai vorbim de „Banca Națională"; lăcomia casei regale acaparase un important număr de acțiuni ale institutului de emisiune.

Industria grea și de armament făcea parte într'o măsură foarte mare, din averea monarhiei. Regele stăpânea o treime din acțiunile uzinelor „Malaxa", cam tot atât din acțiunile fabricei de avioane „I. A. R.", și importante pachete de acțiuni ale uzinelor „Astra" Brașov, „Reșița" și „Titan Nadrag, Calan".

*

In industria minieră și a petrolului deasemenea monarhul era băgat până la coate. El participa la „Astra Română", alături de marele trust „Royal Dutch-Shell", la „Concordia" alături de trustul franco-belgian „Petrofina", la „Steaua Română", alături de capitaliști englezi și francezi; la „Creditul Minier", „I. R. D. P." „Redevența", „Generala Petroliferă" „Subsolul Român" și „Mica", alături de capitaliștii români.

Patru din cele mai mari fabrici de zahăr trecuseră aproape în întregime în stăpânirea regelui. El era principal acționar la „Industria Zahărului" S. A. R., la „Fabrica de bere Azuga", la „Pivnițele Rhein". Cele mai mari întreprinderi forestiere din țară, „Intreprinderile Cloșani" și „Bucovina" erau controlate deasemenea de Carol II, care mai participa la „Societatea pentru Industria Textilă"-Buhuși și la „Noua Fabrică de Postav Azuga", la fabricile de ciment „Azuga" și „I. G. Cantacuzino"-Brăila, la fabricile de hârtie „Letea" și „Bușteni", la fabrica de cauciuc „Banloc" la „S. A. R. de Telefoane", „S. R. D." S. T. B, la „Societatea Română de sticlărie" și la societatea de asigurări „Dacia România".

„Domeniile Coroanei" erau o mare întreprindere industrială, comercială și agricolă, cu fabrici de cherestea, uscătorii de fructe, fabrici de brânzeturi, mezeluri, marmeladă, etc., cu pivnițe de vinuri și cu magazine de desfacere.

In afară de rege ceilalți membri ai familiei regale aveau și ei „afacerile" lor. Unul avea fabrici de sticlă, mezeluri și conserve la Azuga (soc. „Azuga"), altul avea fabrici de cherestea și placaje la Roznov-Neamț și Piatra Neamț („Domeniile Broșteni" S. A. R.), altul avea fabrică de cauciuc și toți laolaltă dețineau pachete importante de acțiuni ale băncilor și întreprinderilor industriale.

Aproape toate întreprinderile la care era interesat regele erau cartelate și beneficiau de avantagii speciale. Ele primeau credite cu toptanul, se bucurau adesea de scutiri de impozite și primeau comenzi masive din partea Statului care pe timpul regimului „istoric" nu se uita la prețul cerut. Iar poporul trebuia să plătească totul, cu vârf și îndesat.

*

Interesele monarhiei se împleteau strâns cu cele ale marilor moșieri și fabricanți. De aceea monarhia a sprijinit puternic burghezia reacționară și moșierimea dela noi și la rândul ei, s'a bazat pe sprijinul claselor posedante.

In calitate de mari industriași monarhii au ajutat pe fabricanți să realizeze câștiguri cât mai mari pe spinarea masselor consumatoare și a muncitorimii. De aceea monarhia se împotrivea tuturor măsurilor menite să ducă la o dreaptă salarizare și la o îmbunătățire a condițiunilor de existență ale clasei muncitoare.

In calitate de mari moșieri, monarhii încurajau moșierimea să exploateze cât mai crunt plugărimea muncitoare și să se opună ca pământul să fie dat celor ce-l muncesc.

Muncitorii mai multor intreprinderi din Cehoslovacia salută cu bucurie instaurarea Republicii Populare Române

Legația Româniel din Praga, a primit următoarele telegrame cu rugămintea de a fi transmise Inaltului Prezidiu al R.P.R. și Guvernului Român:

„Noi muncitorii fabricei de Stat SKODA, din Smichov, am aflat cu fericire că poporul Dvs a pășit la alcătuirea Republicii. Ne bucurăm de această hotărîre, cu atât mai mult, cu cât știm că în felul acesta, ați întărit Frontul Republicilor Democrate, din mijlocul Europei. Legăturile de prietenie care au existat todeauna, s'au întărit și mai mult și vor fi chezășia pentru asigurarea păcii", pe care o doresc ambele noastre popoare. Vă transmitem deci, cu această ocazie, salutări călduroase și vă rugăm să transmiteți și poporului Dvs., ca tânăra Republică să aducă poporului Dvs. înflorire și tuturor muncitorilor o viață mai fericită și pacea dorită".

Fabrica „SKODA" din Smichov

*

Nouei Republice Populare Democrate a Româniel și Poporului, îi dorim, mult succes.

Consiliul de Intreprindere și Organizația Sindicală a întreprinderii populare „MEIOPTA".

*

Personalul emisiunei în limba română, a postului de radio Praga, urează pe această cale, mult succes, guvernului tinerii Republici Populare Române, în opera de desvoltare a democrației și a înfrățirii dintre popoare. Vă urăm să obțineți succese pentru reclădirea țării Dvs.

Trăiască Republica Populară Română.

Trăiască înfrățirea poporului român și cehoslovac!

Societatea cehoslovacă de Radio.

*

Comitetul de Intreprindere al Industriei Naționalizate „Ceskomoravska Kolben Danek" din Praga, urează din inimă, toate cele bune la înființarea Republicii Populare Române. Cu acest pas Republica Dvs. se încadrează în rândurile țărilor avansate, care luptă pentru democrație și pacea mondială. Infințarea Republicii Populare Române, este cel mai bun răspuns dat reacțiunii mondiale și elementelor fasciste care doresc să submineze înfrățirea dintre popoare. Această hotărîre a poporului Dvs., a fost primită cu bucurie de muncitorii din întreprinderea noastră. Suntem convinși că aceasta va duce la o mai mare asigurare a colaborării popoarelor noastre. Salutăm noua Dvs. Republică și vă dorim succes deplin în nobilul Dvs. țel.

Comitetul de Intreprindere „CESKOMORAVSKA"

VIAȚA POLITICĂ

AUTODIZOLVAREA UNOR PARTIDE POLITICE

Frontul Plugarilor a sărbătorit implinirea a 15 ani dela intemeiere. — Biserica Ortodoxă Română mobilizează preoțimea in slujba Republicei. — Consiliul de miniștri de azi

„România a trecut într'un proces de evoluție și transformări rapide", a declarat Marți d. ministrul al Apărării Naționale, cu prilejul instalării noului subsecretar de stat al Președinției Consiliului. Ș. d. ministru Emil Bodnăraș a adăugat, precizând viitoarea desfășurare a vieții noastre politice: „este un proces care începe abia acum, o nouă etapă de mari și adânci transformări și de mai largi schimbări în toate domeniile vieții noastre și în toate aspectele societății și Statului nostru".

Pe calea acestor adânci transformări și largi schimbări, viața politică va cunoaște importante clarificări. Astfel, de îndată ce Partidul Unic Muncitoresc va fi căpătat oficial ființă, prin ratificarea unificării partidelor muncitorești de către Congresul General al P. U. M.-ului, se va proceda și la unificarea forțelor politice țărănești. Muncitorimea organizată în partidul ei unic, alături de aliații ei, în frunte cu țărănimea — deasemenea reprezentată printr'o unică organizație politică — va constitui temelia regimului democratic din România.

In sensul acesta trebuesc enterpretate și recentele autodizolvări ale unor mici organizațiuni politice, care — înțelegând desfășurarea evenimentelor și trăgând concluzii juste — au hotărît să-și înceteze activitatea. Gruparea politică de sub președinția d-lui C. Argetoianu a dat publicității un comunicat prin care îndeamnă pe foștii ei membri să se încadreze în partidele democrate; deasemenea „Mișcarea populară românească" de sub conducerea d-lui P. Ghiață a recomandat membrilor săi să activeze în celelalte partide politice.

Cercurile politice acordă o deosebită semnificație acestor autodizolvări. Ele văd în aceste acte semnul unei definitive înlăturări, din viața politică a țării, a grupărilor și grupulețelor născute nu din necesitatea de a reprezenta enteresele unei categorii sociale, ci din ambițiile personale ale unor politicieni cu veleități de șefi de partid. Partidele fabricate în birou, din clientela politică a „șefului", nu vor mai exista în viața Republicii Populare. Massele largi ale poporului — subliniază aceleași cercuri — își găsesc exprimate idealurile și apărate interesele în cele două mari partide reprezentative.

Inregistrând opinia acestor cercuri de răspundere, credem a fi adus o lămurire în plus, pentru înțelegerea viitoarelor evenimente politice.

*

La Deva, în prezența d-lui prim ministru dr. Petru Groza, s'a sărbătorit ieri împlinirea a 15 ani dela întemeierea „Frontului Plugarilor". Numeroase delegații de țărani, din întregul Ardeal, au ținut să participe la această sărbătorire.

In cuvântările rostite s'a subliniat faptul că „Frontul Plugarilor" este prima organizație politică a țărănimii române, care încă din 1936 a înțeles necesitatea alianței cu muncitorimea industrială, în lupta pentru cucerirea justelor ei revendicări.

Fruntași ai Frontului Plugarilor precizau aseară — în legătură cu festivitățile dela Deva — că pe vremea când fostul partid național-țărănesc încheia pacte electorale cu organizații fasciste ca garda-de-fier, organizația plugărimii ardelene înțelegea să meargă alături de reprezentanții muncitorimii oprimate și încătușate de regimurile politice de atunci.

*

Tot ieri s'a ținut, la Sfânta Patriarhie, o consfătuire a mitropoliților și arhiepiscopilor ortodocși din țară. In urma discuțiilor ce au avut loc, înalții ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române au hotărît să se lanseze o pastorală, prin care să se mobilizeze întregul cler în slujba Republicii Populare Române.

Dată fiind importanța pe care conducerea tinerei noastre Republici populare o acordă Bisericii, ca factor „cu rosturi permanente în viața poporului" — cum a ținut să precizeze d. prim-ministru cu prilejul vizitei făcute la I. P. S. Patriarh — este evidentă satisfacția cu care toate cercurile politice din țară au luat act de prima declarație autorizată a mitropolitului Moldovei, care a arătat că „Biserica trebue să vibreze permanent alături de sufletul și năzuințele poporului".

Consfătuirea de ieri a înalților ierarhi nu a făcut decât să întărească printr'un unanim consens drumul pe care — așa a precizat mitropolitul Moldovei — Biserica înțelege să meargă, slujind tânăra Republică Populară Română.

*

Astăzi urma să aibă loc primul consiliu de miniștri, după proclamarea Republicii. Cum însă primul ministru a participat ieri la sărbătorile Frontului Plugarilor dela Deva, iar până aseară târziu nu se înapoiase în Capitală, ședința consiliului de miniștri este probabilă. El va avea totuși loc dacă d. dr. Petru Groza va reveni în București, în cursul dimineții de azi. In cazul acesta urmează să fi discutate o serie de proecte de legi, cari vor fi supuse desbaterilor parlamentului, la redeschiderea lui.

— al. c.-r. —

Atribuțiile d-lui ministru A. Bunaciu

D. prim ministru dr. Petru Groza a semnat o decizie prin care fixează atribuțiile d-lui ministru subsecretar de stat A. Bunaciu.

In baza acestei deciziuni, d. ministru A. Bunaciu este autorizat să exercite toate atribuțiunile și să ia orice măsuri, în afară de cele rezervate în mod expres prin legi și regulamente Președintelui Consiliului de Miniștri, precum și de a îndruma și coordona activitatea secretarilor generali ai Președinției Consiliului de Miniștri.

In această calitate este autorizat să rezolve și să semneze toate lucrările în cadrul atribuțiunilor fixate mai sus.

Inaugurarea unui nou restaurant de Stat

AGERPRES, 8. — Eri, la orele 13, a avut loc inaugurarea restaurantului și cofetăriei de stat din b-dul Filantropia (Piața 7 Noembrie). La solemnitate au luat parte d-nii Const. Doncea, primul ajutor de primar general al Capitalei, Vinea și Miletineanu, secretar general la ministerul industriei și comerțului, Al. Herăscu, director general al Societății de aprovizionare a Capitalei, precum și un numeros public.

Obligațiile fiscale pentru impozitul pe salarii

față de legea pentru sancționarea evaziunilor fiscale

Impozitul pe salarii se datorează de toți cei care realizează venituri din salarii și lefuri așa cum aceste venituri sunt menționate mai jos și de acei care sunt obligați la reținerea și vărsarea impozitului la Stat.

Impozitul se datorează la sumele plătite sau cuvenite a se plăti cu titlu de: salarii și lefuri publice sau private, pensiuni de orice fel, rente viagere până la 24.000 lei anual, gratificații și participări la beneficii ale funcționarilor și lucrătorilor, jetoane de prezență, sume primite de salariați pentru luna de concediu nefolosit, ajutoare în natură și numerar, remize, suplimente de remunerații în natură sau servicii, prime de activitate etc., așa cum sunt specificate la art. 43 și 44 din l. c. d.

Acest impozit datorat pe trecut și neachitat, poate fi constatat pe 10 ani în urmă, în care caz se aplică atât sancțiunea fiscală cât și sancțiunea penală, care constă din închisoarea corecțională dela 4—12 ani, însă se pot evita aceste sancțiuni dacă se plătește impozitul și majorările legale până la data de 31 Ianuarie 1948 inclusiv, cu excepția impozitului datorat pe luna Decembrie 1947, care trebue vărsat în întregime până la 10 Ianuarie 1948, sub pedeapsa acelorași sancțiuni.

In constatarea evaziunilor pentru acest impozit sunt apărați de cercetări pentru timpul anterior datei de 1 Aprilie 1944, contribuabilii care prezintă certificatul de amnistie fiscală generală sau parțială (pentru acest impozit), conform legii 346/1945.

Impozitele pe salarii neachitate încă și care sunt datorate înainte de 1 Aprilie 1946, se majorează cu de 15 ori, iar suma se împarte cu 3.000, rezultatul finid în lei stabilizați.

Impozitele datorate de personalul casnic cu începere dela 1 Aprilie 1946, transformate în lei stabilizați, lunar, sunt următoarele:

DELA 1 APRIL. 1946 — 1 APRILIE 1947.

Femei la toate, lunar, 25 lei; bucătărese, 60 lei; guvernante 90 lei; portari, 60 lei; bărbați de serviciu, 40 lei; alte catgorii neprevăzute.

1 APRILIE 1947—15 AUGUST 1947

Femei la toate, lunar, 17 lei; bucătărese, 40 lei; guvernante, 60 lei; portari, 40 lei; bărbați de serviciu, 27 lei; alte categorii neprevăzute, 27 lei.

15 AUGUST 1947, PANA AZI.

Femei la toate, lunar, 75 lei; bucătărese, 180 lei; guvernante, 240 lei; îngrijitoare, 180 lei; fete în casă minore, 50 lei; bărbați de serviciu, 120 lei; alte categorii neprevăzute, 120 lei.

La aceste impozite se vor achita și majorările legale.

Impozitul pe salarii datorat de muncitorii agricoli, alții decât cei utilizați de instituțiile de Stat, publice, autorități locale, întreprinderi industriale și întreprinderi care sunt supuse impozitului comercial stabilit prin decizii ministeriale, este cel de mai jos, zilnic, lunar și trimestrial:

DELA 1 DECEMBRIE 1946, LA 1 APRILIE 1947.

Pentru muncitori agricoli zilieri, 1 lei zilnic; pentru muncitorii agricoli angajați lunar, 27 lei lunar; pentru muncitorii agricoli angajați anual, 67 lei trimestrul.

DELA 1 APRILIE 1947, LA 15 AUGUST 1947.

Pentru muncitorii agricoli zilieri, 1 lei zilnic; pentru muncitorii agricoli angajați lunar, 15 lei lunar; pentru muncitorii agricoli angajați anual, 45 lei trimestrial.

DELA 15 AUGUST 1947

Pentru muncitorii agricoli zilieri, 5 lei zilnic; pentru muncitorii agricoli angajați lunar, 150 lei lunar; pentru muncitorii agricoli angajați anual, 450 lei lunar.

La aceste impozite se adaugă și majorările legale.

IMPOZITUL PE PROPRIETĂȚILE CLĂDITE

Obligațiunile fiscale pe care le au contribuabilii in legătură cu impozitul pe venitul proprietăților clădite, față de legea pentru sancționarea evaziunii fiscale

— Sunt în principiu supuse impozitului pe veniturile proprietăților clădite, deci trebuiau declarate și impuse:

— clădirile fie că sunt locuite sau folosite (pentru birouri, magazine, ateliere sau orice altă întrebuințare de proprietar sau uzufructuar, fie că sunt închiriate;

— Terenurile virane din raza orașelor și din marginea orașelor cum și cele din comune suburbane care prin parcelări sau prin alte măsuri edilitare sunt destinate construcțiilor.

— terenurile necultivate afectate întreprinderilor comerciale sau industriale ca: șantiere, depozite, locuri de petrecere, (din orașe sau pentru publicitate industrială ori comercială;

— instalațiunile de bacuri și orice proprietăți imobiliare care nu prezintă caracterul de proprietate agricolă sau asimilată acestora pe cale de lege.

Prin urmare orice proprietate imobiliară clădită sau neclădită dacă nu este scutită expres de impozit printr'un text de lege, trebue să suporte un impozit cuvenit și anume impozitul agricol dacă este proprietate neclădită (agricolă) (rurală) sau impozitul pe clădiri dacă este proprietate clădită urbană sau rurală, sau dacă este proprietate urbană asimilată clădirilor (teren viran, șantier, etc.).

Clădirile Statului și ale autorităților locale (comune, județe), dacă sunt producătoare de venit, iar prin închiriere la (funcționari, lor) sunt impozabile:

Chiriașul este obligat să dea declarație și să plătească impozitul.

Sunt impozabile imobilele producătoare de venit ale așezămintelor de utilitate publică (dacă nu au scutire specială), ale cultelor religioase și orice imobil indiferent oricui îi aparține care nu se bucură de scutire în baza unui text expres de lege.

— Clădirile noui, chiar de tip popular sau economic și chiar dacă sunt construite de societăți de locuințe eftine, sunt impozabile, ele neputând avea decât o reducere de impozit în condițiunile legii.

Clădirile rurale și cele dela periferia orașelor sunt scutite de impozitul fix numai dacă sunt folosite pentru locuință și nu au mai mult de o singură încăpere de locuit și o sală nelocuibilă.

Oricine are în țară — cetățean român sau străin — o proprietate clădită sau asimilată clădirilor după cum s'a arătat mai sus indiferent cum este folosită era obligat să o declare la circa de constatare în raza căruia este imobilul; imobilul să fie înscris în scriptele fiscale și contribuabilul să plătească impozitul legal.

Proprietarul sau uzufructuarul care are venituri din închiriere sau subînchiriere era obligat să declare veniturile absolut reale și să suporte impozitul la acestea sau la veniturile prezumate de lege.

Se reamintește că la prețul contractelor de închiriere se adaogă valoarea tuturor sarcinelor impuse chiriașilor dar care legalmente trebuesc pe proprietar, aceste sarcini fiind în realitate plus de chirie.

DECLARAȚIILE DE IMPUNERE

Declarația de impunere trebuia depusă nu numai când s'a construit o casă nouă dar și când: a apărut o nouă sursă de venit pe clădiri prin trecerea unui teren agricol în categoria terenelor virane (comuna devenind urbană și terenul supus construcției);

Clădirea a fost dărâmată și a fost scăzută dela impunere și deci trebuia impus terenul viran rămas;

Imobilul a fost scutit sau s'a bucurat de reducere de impozit iar termenul de scutire sau reducere a expirat sau au fost modificate condițiunile pe baza cărora se acordase scutirea sau reducerea;

Clădirea neproducătoare de venit și scăzută dela impunere a devenit locuibilă și deci producătoare de venit;

Venitul (valoarea locativă) s'a majorat cu cel puțin o pătrime;

și în fine ori de câte ori un venit din proprietățile clădite sau asimilate lor nu se află impus.

CONTROLUL IMPUNERILOR

Este în interesul oricărui proprietar, uzufructuar sau titular al oricărui drept real al unui imobil clădit sau asimilat clădirilor să verifice dacă a declarat la fisc, toate clădirile, toate apartamentele, toate camerele și dacă a fost impus pentru toate acestea dacă a fost impus pentru suprafața reală a terenurilor, dacă a declarat exact și a fost impus integral pentru toate veniturile realizate din imobile și dacă a declarat schimbările ivite în situația imobilelor, schimbări cari puteau duce la noui impuneri.

Pentru orice venit din proprietățile clădite sau din cele asimilate lor, nedeclarat și neimpus în total sau în parte pe timp de 10 ani în urmă, deci cu începere dela 1 Aprilie 1937 până la zi sau dela data de 1 Aprilie 1945 dacă s'a plătit taxa de amnistie prevăzute de legea amnistiei din 3 Mai 1945, trebue să se depună declarațiuni complecte la circa de constatare, în raza căruia este situată proprietatea.

PLATA IMPOZITELOR

Declarațiunile trebuesc depuse până la 15 Ianuarie 1948 iar până la 1 Februarie 1948 trebue plătită, cu majorările legale suma ce reprezintă impozitul stabilit pe baza acestor declarațiuni.

Cei care după datele mai sus vor fi găsiți că nu au făcut cunoscut toate veniturile și nu au plătit fiscului toate impozitele legale, vor fi sancționați, pe lângă amenzile fiscale și cu pedepse pentru prime sau delict de sabotaj după caz, deci cu muncă silnică dela 5 la 20 ani sau cu inchisoare corecțională dela 4 la 12 ani.

O mențiune specială se face pentru chiriașii care sunt obligați să rețină din chirie și să verse fiscului impozitul special pe clădiri și cota de 27%.

Se reamintește că la 26 Ianuarie 1948 trebuesc vărsate fiscului impozitul special și cota de 27% și pentru timpul 26 Ianuarie 26 Februarie 1948 în cazurile de neplată lunară a chiriei și pentru timpul 26 Ianuarie — 23 Aprilie 1948 în cazul plății trimestriale a chiriei.

Pentru chiriașii cari nu au vărsat impozitul în lunile precedente impozitul special și impozitul de 27%, pot face acum acest lucru plătind o majorare de 25%.

EXPOZIȚIILE DIN SĂLILE ATENEULUI

de prof. G. OPRESCU

La Ateneu sunt actualmente trei expoziții: Bălțatu, Mitache și Mathilda Ulmu. Bălțatu, cunoscut de mult publicului nostru și prețuit de amatori, nu mai are nevoe să fie recomandat. Se prezintă cu două categorii de lucrări: unele, de mici proporții, dau impresia unor note mai repezi, luate la fața locului, poate chiar atunci când sunt terminate în atelier. Sunt cele mai plăcute din expoziție. Altele, de mai mari proporții, poartă semnele unor operații mai îndelungate, ale unei prelucrări, în care artistul a pus mai multă râvnă, mai mult interes decât în primele. Și totuși, dacă ar fi să aleg, la primele m'aș opri de preferință. In cele de-al doilea apar semnele unei diluări, oarecum, a unei răciri a sentimentului, în vremea execuției. O oarecare ezitare se traduce printr'o tehnică mai abruptă, mai colțuroasă, nu îndeajuns de unificată. Totuși, o interesantă expoziție, așa cum o așteptam dela Bălțatu.

Mitache pare un nume nou. In orice caz, înainte de a-i vedea operele, de astă dată numele său nu-mi aducea de nimic aminte. Am vizitat expoziția cu plăcere, căci ea face dovada unui pictor serios pregătit, conștiincios, personal. Și d-sa preferă tonurile sumbre, știe însă să le dea strălucire, să le facă să vibreze. Cu o mare economie de mijloace, însă cu un desen precis, fiecare mică pictură — cele mai multe sunt de foarte modeste dimensiuni — este evocatoare, fie că e vorba de o natură moartă — una din acestea excelentă — fie că e vorba de un peisaj, în genere pornind dela o vedere panoramică, pictat cu căldură, cu o evidentă dragoste.

Când trecem la expoziția d-nei Ulmu întâmpinăm un alt punct de vedere, un grad mai redus de seriozitate, o luptă mai inegală cu dificultățile unei exprimări convenabile. Mai întâi, ceeace izbește, este pretenția de a face nu numai pictură, ci și ceva dincolo de această artă, cu semnificații simbolice. Fără voie ne vine în minte că asemenea tendințe ascund poate ceva, în primul rând stângăciile tinerei pictorițe. O spun cu oarecare tristeță. Din ce în ce mai des întâlnim în expoziții probele elocvente ale unei insuficiente pregătiri. Nici desen, nici chiar stăpânirea meșteșugului de a picta, care, recunosc, cere o perioadă destul de lungă de practică, de contact cu pensula și cu culorile. Oare puterea autocriticei este ea așa de slabă, încât n'are nimic de spus, mai înainte ca cineva să se prezinte într'o expoziție? Un glumeț a spus odată că Românul e născut poet și rezultatul a fost că generații după generații de elevi de liceu și-au pierdut vremea mâzgălind hârtia. N'or fi crezând oare și unele din compatrioatele noastre că Românca s'a născut pictoriță? Aceasta ar explica multe. In trecut tot se mai duceau unii sau alții pela Școala de arte frumoase, să se inițieze. Ieșeau de acolo, în cel mai rău caz, cu o spoială, care putea face iluzie. Acum nici această ucenicie nu se mai practică. Pictorii, de ambele sexe, se nasc înarmați, cred unii din ei, cu tot ce se cuvine, pentru a se impune. Și când te gândești la câți ani de studii se supuneau nu mai departe, decât cei dela finele secolului trecut! Ucenicia lui Ion Georgescu, un excelent executant, a durat nu mai puțin de cincisprezece ani. Dar, când a terminat-o, cu adevărat, se cunoștea.

Brigadierii U.T.M.-ului vor construi

o nouă conductă care va alimenta Clujul cu Gaz-Metan

Acum câteva zile s'a terminat la Cluj ultimele pregătiri în vederea deschiderii șantierului unde va lucra brigada „Vasile Luca" cu un efectiv de 550 tineri.

Ca și la Agnita-Botorca „specialiștii" afirmau că lucrările pentru cei 37 km. de conductă între Canu Mare și Cluj, nu vor putea începe decât în vară și vor dura cel puțin 6 luni. Guvernul, convins de elanul și puterea de muncă a tineretului, a hotărît ca lucrările să înceapă imediat și să se termine la 1 Mai. Totuși, UTM-iștii, împreună cu tehnicienii CFR au promis că vor sfârși lucrarea înainte de termen.

Lucrările pentru conducta „Dr. Petru Groza" vor fi foarte dificile. Condițiunile de cazare vor fi grele. Deasemenea și lucrul. Se va munci departe de șosea, pe o creastă de deal. Cu toate acestea, multe din greutățile de care s'au lovit cei dela Agnita-Botorca, nu vor mai împiedeca munca brigadierilor.

Astăzi, în fruntea direcțiunii conductelor C.F.R. stă unul din conducătorii șantierului Agnita-Botorca, d. Sciucă Nicanor.

D. Sciucă a luat în considerație toate greutățile și caută încă de pe acum să le înlăture. Cei 550 voluntari din brigada Vasile Luca vor sosi pe șantier în trei serii pe măsură ce lucrările vor înainta. Primul lot format din 200 de brigadieri va începe munca în jurul lui 10 Ianuarie a. c.

Așa cum și-au luat angajamentul, voluntarii vor isprăvi conducta cu mult înainte de termen, pentru a da Clujului gazul metan necesar industriilor sale. Urmând exemplul celor dela Agnita-Botorca, ei vor pune astfel încă o cărămidă solidă la baza tinerei noastre Republici Populare, pregătind noui cadre pentru marele nostru șantier de interes național.

INTERZICEREA UNOR SPECTACOLE

Direcția generală a Teatrelor comunică:

Cu începere dela 15/I/1948 sunt oprite cu desăvârșire spectacolele de hipnotism, magie, vrajă, ghicit.

Sunt îngăduite spectacolele de jongleuri, prestidigitatori (scamatori), transformiști, numai cu autorizația Direcției generale a Teatrelor.

*

Cu începere dela 12/I/1948, se suspendă spectacolele pentru copii, jucate de către copii, cu scop lucrativ.

Sunt îngăduite spectacolele sporadice de către instituțiile culturale cu caracter de festival.

Firma „Concentra" din Lipscani mare evazionistă fiscală

Organele de inspecție și control ale Ministerului de Finanțe, asistate de organele Ministerului de Interne, au descoperit recent, încă o nouă firmă comercială, mare evazionistă fiscală.

E vorba de firma „Concentra" din București str. Lipscani 110, care are de obiect, articole de menaj, tehnice și parfumerie.

Sistemul de evaziune întrebuințat de firmă era cel clasic, adică registre duble. Unul pentru ochii fiscului, în care nu erau inregistrate decât o foarte mică parte din operațiunile comerciale, iar celălalt real, cu toate înregistrările la zi, indiferent că erau operațiuni legale, sau pentru operațiuni de bursă neagră.

S'au mai găsit și diferențe apreciabile la stocul de mărfuri.

Impozitele sustrase numai pentru operațiunile verificate până în prezent, se ridică la 375 milioane lei, dintre care 345 milioane lei, din impozitele pe cifra de afaceri excepțional timbru, iar 30 milioane din impozitele directe.

Pentru diferențele de stoc și pentru crima de sabotaj de nefacturare, organele ministerului de finanțe, au sesizat Controlul Economic, iar pentru delictul de a fi ținut, registre duble, cabinetul III instrucție de pe lângă tribunalul Ilfov, a deschis acțiune contra lui Albert Ghinea, patronul real al firmei, deși acesta, în mod mascat, trecuse acțiunile firmei pe numele a diferite persoane.

Mareșalul Tito răspunde felicitărilor Asociației româno-jugoslave

Ca răspuns la telegrama de felicitare trimisă Mareșalului TITO cu ocazia Anului Nou, Asociația Româno-Jugoslavă a primit următorul răspuns:

„Vă mulțumesc călduros pentru urarea pe care mi-ați trimis-o cu ocazia Anului Nou și din partea mea vă urez succes în munca pentru adâncirea relațiilor culturale între popoarele noastre prietene.

Mareșal al Jugoslaviei,
IOSIP BROZ TITO

MEDICI POEȚI IN LITERATURĂ

de dr. S. IRIMESCU

Intr'o schiță sumară pentru recenzia unei cărți de valoare — **Balul leproșilor** — scrisă de un medic, — d-rul **Ludwig Berghoff** — am făcut o expunere rapidă a simbiozei care există între medicină și literatură.

Cum în prima mea schiță, din lipsă de spațiu în gazetă, n'am putut să mă opresc asupra contribuției medicilor dela noi pe teren literar, revin asupra acestei lacune, pe care mi-ași reproșa-o dacă n'ași căuta s'o îndrept.

Literatura cere talent de observație. Indeletnicirea lor face pe medici să fie în măsură să cunoască cutele cele mai ascunse ale sufletului omenesc. La aspectul suferințelor de cumplite drame la care asistă, ei sfârșesc prin a le împărtăși ca și cum ar fi ale lor proprii.

Le înțeleg astfel și dintr'o nevoe de exteriorizare le descriu cu realismul lor crud în termeni ce pot să fie de o mare putere evocatoare.

Elegiaci și lirici dacă știu să-și mânuească stilul cu destoinicia pe care le-o dă talentul — când îl au! — ajung să le relateze în pagini ce pot să fie de antologie.

Medicina constitue astfel o ucenicie pentru literatură. Pe un plan general, când își strigă compătimirea pentru durerile care fac din viață un supliciu, indignarea îi face să fie poeți. **Indignation tacit versus, exclamă poetul latin.**

Diversiunea aceasta de atât de mare clasă poate astfel să devină o adevărată terapeutică, un balsam consolator pentru imensul vuet de durere al cărui ecou decând oamenii există și gândesc traversează secolele.

Scriitorul atunci se realizează complet și, depășindu-și propria-i ființă, este ridicat pe aripele idealului ca să nu cadă prea mult pe pământ.

Anteu, în vechile mitologii își recapătă forțele când ia contact cu pământul. In poemul lui **Eminescu**, Luceafărul însă alunecă pe o rază din văzduhuri luminoase ca să ne dea sentimentul de eternitate.

Neavând satisfacții așa cum se așteptau să le aibă prin meritele lor și prin munca pe care o depun în folosul comunității, medicii când sunt și literați evadează din cotidian.

In literatura noastră, medicii figurează cu multă strălucire. Doftoricescul meșteșug în trecutul nostru n'a avut prea mulți reprezentanți. Cum nu existau medici autohtoni — deabia la începutul secolului al 19-lea au apărut câțiva cu diplome luate în străinătate — medici de pe alte meleaguri care au ajuns să ne cunoască țara s'au ilustrat și și-au înscris numele pe răbojul istoriei.

Renumele l-au dobândit pentru că fuseseră chemați să caute înalte personagii, domni și demnitari. Vracii la care se apela ca să vindece rănile din războaie ale lui Ștefan Vodă, Matei Basarab și al multor încă sunt citați în cronicele vremii.

Alții veneau prevalându-se de titluri false pe care le speculau cu iscusință și știau să-și întrebuințeze talentele intrând în combinații și comploturi tenebroase ca să suprime, otrăvindu-i, pe domnitorii ajunși indezirabili când nu se decideau să dispară de moarte naturală.

Au fost printre acești medici, cei mai mulți străini, unii care au reușit să lase și publicații literare. **Gomoiu** îi citează în lucrările lui de istorie medicală. Astfel, **Iacob Sommer**, rector al Academiei dela Cotnari, a scris în 1588 în versuri Viața lui Iacob Eraclid Despot. La 1715, **Nicolae Mavrocordat**, domn și iatrofilozof, găsește timp să scrie și versuri. La 1795, **Karakasse** (Caracaș), medic al ospiciului Pantelimon, publică **Poemada medica**. La 1812, **Apostol Arsaki**, pe când era student la Halle, adresează lui Napoleon un poem prin care atrăgea atenția asupra suferințelor creștinilor din Orient. Intre anii 1869-76, **Obedenaru**, vestit ca medic și în urmă ca diplomat, inserează în revista Ghimpele dirijată de **Hașdeu** o serie de epigrame și o piesă, Amorul doctor. Mai sunt apoi și alții mai puțin cunoscuți, cum a fost **Drăgescu** care a scris la 1869 în versuri Amor și Patrie și apoi Doruri și speranțe.

Alecsandri a început medicina dar a abandonat-o repede ca să treacă la îndeletniciri literare alături de cele diplomatice. Medicina a fost astfel pentru el un epizod fără durată, la fel cu ce s'a întâmplat cu **Berlioz** și **Baudelaire** care și ei au debutat ca studenți în medicină și s'au ilustrat, unul ca mare compozitor muzical și celalt ca mare poet.

Din scrierile medicilor de atunci când n'au stăruit să le continue dându-le din ce în ce mai mult relief n'au rămas decât vagi amintiri pe care timpul le-a șters aproape cu totul. Ar fi totuși interesant să fie desgropate din Arhive prăfuite de vremi, unele din ele, de oarecare importanță pentru istoriografi ca documente asupra moravurilor epocei în care au fost scrise și pentru reconstituirea relațiilor ce existau între medicii de prestigiu, cum erau autorii lor și celelalte categorii sociale.

Numele medicilor din epoce mai recente ne sunt mai bine cunoscute prin contribuții literare ce sunt de prim rang.

Printre, **O Carp**, pseudonim transparent pe care el luase profesorul **Gh. Proca**, când își publica versurile, figurează cu întâietate. Proca prins de curentele vremei intrase în anii de tinerețe în mișcarea socialistă. Ideologiile pentru stabilirea de mai multă dreptate în raporturile dintre oameni îl atrăgeau. In versurile lui, melancolia e nota dominantă. Tristețea din ele e temperată de optimismul pe care i-l da un crez înalt într'o lume care se proiecta în viitor sub aspecte înviorătoare.

Când a apărut **Doina**, cu strofele celebre: „Atât de trist răsună doina, fără de cuvinte înțeleasă, ce dor își spune cine-o cântă și ce durere îl apasă. Nu-i plânsul unei inimi numai și al unei clipe trecătoare ci-i neamul nostru care-și cântă durerile de care moare". **Delavrancea** într'o conferință publică ținută la Ateneu a salutat în el ivirea unui mare poet. Proorocirea s'a îndeplinit în bună parte. Deși absorbit de lucrările lui, profesorul dela facultatea de medicină, mare bacteriolog și mare igienist, a rămas fidel literaturii. Poeziile lui adunate într'un volum în ultimii ani ai vieții lui, de mult fond liric și filozofic și de o formă impecabilă găsesc și acum cititori și admiratori fervenți.

Prin contrast, în locul chenarelor întunecate care îmbracă poezia lui **Proca**, într'un cadru de plină actualitate, în care viața sburdă și tresaltă **Sara Pară**, medic și el scrie versuri în care se desfășoară sbuciumul vremii.

In linia poeților reputați este și **Emil Dorian** care a scris versuri duioase pentru copii, în afară de alte publicații, creându-și astfel aproape o specialitate în ramura lirică a pediatriei.

Apoi, **Ciocâlteu, Gheorghe Magheru, Enric Furtună, Eugen Crăciun, G. Z. Petrescu, Ion Talpă** (Titu Ionescu), **Biberi, Baranga, Monda**, prin versuri de mare umanitarism pe substrat filozofic, reamintind pe **Sully-Prudhomme** când acesta scria: „Nul ne peut se vanter de se passer des hommes. Et depuis ce jour là, je les ai tous aimés". (Nimeni nu se poate lăuda că nu are nevoe de oameni și din ziua aceea i-am iubit pe toți).

Ar mai fi de menționat pentru complectarea acestei enumerări — articolul e însă deja prea lung — o serie de poeți care deabia debutează cu talente însă promițătoare preparându-se astfel pentru destine ce pot să fie mari.

Altădată voi schița într'un alt articol contribuția medicilor care s'au afirmat în opere de o proză atât de îngrijită, încât poate fi considerată ca având o mare valoare literară.

Henri Poincaré, în cartea lui „Valeur de la Science" scrie că viața e un epizod trecător între două eternități de moarte. In acest epizod, gândirea nu e decât un fulger într'o lungă noapte. Lumina aceasta fiind totul ca să împrăștie întunerecul trebue să fie salutată și slăvită cu imnuri de evlavie. Printre cei ce o răspândesc, medicii mai cu deosebire când sunt și literați cu reale însușiri e nevoe să fie ei ținuți în seamă.